
Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Adroddiad ar Weithredu Deddfwriaeth a Pholisïau Llywodraeth Agored yn ystod 2021

Cynnwys	Tudalen
Cyflwyniad	3
Crynodeb	4
Nifer y Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth	5
Categori'r Ceisydd	9
Prydlondeb yr Ymatebion	10
Canlyniadau'r Ceisiadau a Gwblhawyd	11
Defnydd o Esemptiadau ac Eithriadau	13
Adolygiadau Mewnol	15
Prydlondeb Adolygiadau Mewnol	17
Apeliadau i'r Comisiynydd Gwybodaeth	17
Apeliadau i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf (Hawl i Wybodaeth)	17
Atodiad A: Defnydd o esemptiadau ac eithriadau yn ystod 2021	18

Cyflwyniad:

Dyma'r unfed adroddiad ar bymtheg y mae Llywodraeth Cymru wedi'i gyhoeddi ar weithredu deddfwriaeth a pholisïau llywodraeth agored. Adroddiad ôl-weithredol yw hwn sy'n disgrifio ein profiadau yn ystod 2021.

Mae'r ystadegau yn yr adroddiad hwn yn ymwneud â'r gwaith o ymdrin â cheisiadau am wybodaeth sydd wedi'i chofnodi o dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (FOIA) a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004 (EIR) a Deddf Diogelu Data 2018 (DPA2018) / Rheoliad Cyffredinol y DU ar Ddiogelu Data (GDPR y DU). Dim ond y ceisiadau a gofnodir gan Uned Hawl i Wybodaeth Llywodraeth Cymru sydd wedi'u cynnwys yn yr ystadegau, ac nid ydynt yn cynnwys ceisiadau "arferol" na gwybodaeth a rennir yn ystod y gwaith o ddydd i ddydd. O ganlyniad, dim ond cipolwg ar brofiadau a pherfformiad Llywodraeth Cymru yw'r data.

Oni bai y nodir fel arall, casglwyd y data a gyflwynir yn y tablau a'r graffiau drwy'r adroddiad hwn gan ddefnyddio System Olrhain Ceisiadau am Wybodaeth Llywodraeth Cymru ar 11 Awst 2022. Nodwch y talgrynnir canrannau i un pwynt degol mewn meysydd, a allai roi'r argraff bod mân anghysondebau rhwng swm yr eitemau cyfansoddol a'r cyfanswm.

Nid yw'r adroddiad hwn yn cynnwys ceisiadau a ddaeth i law gan awdurdodau cyhoeddus eraill yng Nghymru.

Crynodeb

Yn ystod 2021:

- Cafodd Llywodraeth Cymru 1,131 o geisiadau am wybodaeth wedi'i chofnodi.
- Bu cynnydd o 14.9% yng nghyfanswm nifer y ceisiadau a ddaeth i law (o 984 yn 2020). Hwn yw'r nifer uchaf o geisiadau i ddod i law Llywodraeth Cymru mewn blwyddyn galendr ers cychwyn yr FOIA a'r EIR ar 1 Ionawr 2005.
- O'r 1,131 o geisiadau, roedd Llywodraeth Cymru wedi cwblhau¹ 1,130 (99.9%) ar adeg llunio'r adroddiad hwn.
- O'r 1,130 o geisiadau a gwblhawyd, roedd 932 (82.5%) wedi'u cwblhau fewn 20 diwrnod gwaith ac roedd 941 (83.3%) wedi'u cwblhau o fewn y terfyn amser statudol².
- O'r 1,130 o geisiadau a gwblhawyd, darparwyd rhywfaint neu'r cyfan o'r wybodaeth wrth ymateb i 656 (58.1%).
- Yr esemptiadau / eithriadau a ddefnyddiwyd amlaf oedd: FOIA adran 21: gwybodaeth sydd ar gael i'r ceisydd drwy dulliau eraill (22.0%), FOIA adran 40: gwybodaeth bersonol (20.9%), ac EIR rheoliad 13: data personol trydydd partion (9.1%).
- Cafodd Llywodraeth Cymru gyfanswm o 44 o gwynion (3.9% o'r ceisiadau a ddaeth i law) yn ymwneud â'r ffordd yr ymdriniwyd â cheisiadau am wybodaeth.
- O'r 44 o adolygiadau mewnol, cadarnhawyd y gŵyn mewn 8 achos, cadarnhawyd hi'n rhannol mewn 6 achos, a chadarnhawyd y penderfyniad gwreiddiol mewn 28 o achosion. Cafodd 2 gŵyn eu tynnu'n ôl gan yr achwynydd.
- Ymchwiliodd Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth i 11 o gwynion³ (1.0% o'r ceisiadau) a rhoddodd Hysbysiad o Benderfyniad mewn perthynas â 6 ohonynt.
- Nid oedd unrhyw Hysbysiad o Benderfyniad gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yn destun apêl i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf.

---

¹ Cais wedi'i gwblhau yw cais am wybodaeth wedi'i chofnodi y mae Llywodraeth Cymru wedi'i ateb.

² Mae'r terfyn amser statudol yn cynnwys ceisiadau a atebir naill ai o fewn 20 diwrnod gwaith neu o fewn terfyn amser estynedig a ganiateir.

³ Diffinnir cwyn i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth fel ymchwiliad swyddogol sydd wedi arwain at Hysbysiad o Benderfyniad gan y Swyddfa neu sydd wedi'i ddatrys fel arall ganddi.

Nifer y Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth:

Cafodd Llywodraeth Cymru 1,131 o geisiadau am wybodaeth wedi'i chofnodi yn ystod 2021. Ers cychwyn yr FOIA ar 1 Ionawr 2005, mae nifer y ceisiadau sy'n dod i law bob blwyddyn wedi amrywio. Bu cynnydd o 14.9% yn nifer y ceisiadau a ddaeth i law yn ystod 2021 o'i gymharu â 2020. Y cyfanswm o 1,131 o geisiadau a ddaeth i law yw'r nifer uchaf o geisiadau i ddod i law Llywodraeth Cymru mewn blwyddyn galendr ers cychwyn yr FOIA a'r EIR ar 1 Ionawr 2005.

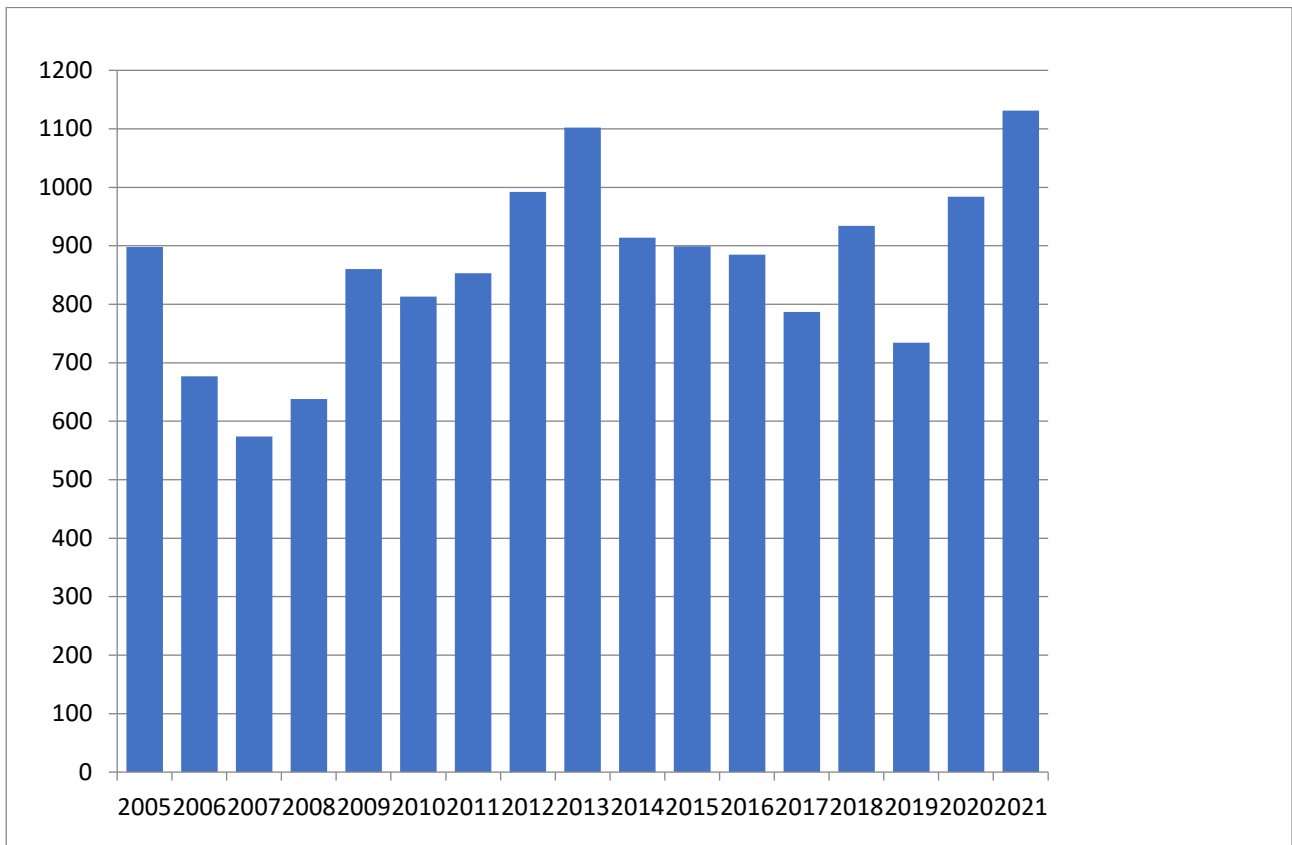
Mae Tabl 1 a Ffigur 1 isod yn dangos cyfanswm blynyddol y ceisiadau am wybodaeth wedi'i chofnodi sydd wedi dod i law Llywodraeth Cymru ers 2005.

Mae Tabl 2 a Ffigur 2 yn cymharu nifer y ceisiadau a ddaeth i law o fis i fis yn ystod 2020 a 2021.

Tabl 1: Cyfanswm nifer y ceisiadau am wybodaeth wedi'i chofnodi a ddaeth i law 2005-2021

Blwyddyn	Cyfanswm nifer y ceisiadau a ddaeth i law	Gwahaniaeth o'r naill flwyddyn i'r llall (%)
2005	898	-
2006	677	-24.6%
2007	574	-15.2%
2008	638	11.1%
2009	860	34.8%
2010	813	-5.5%
2011	853	4.9%
2012	992	16.3%
2013	1,102	11.1%
2014	914	-17.1%
2015	899	-1.6%
2016	885	-1.6%
2017	787	-11.1%
2018	934	18.7%
2019	734	-21.4%
2020	984	34.1%
2021	1,131	14.9%

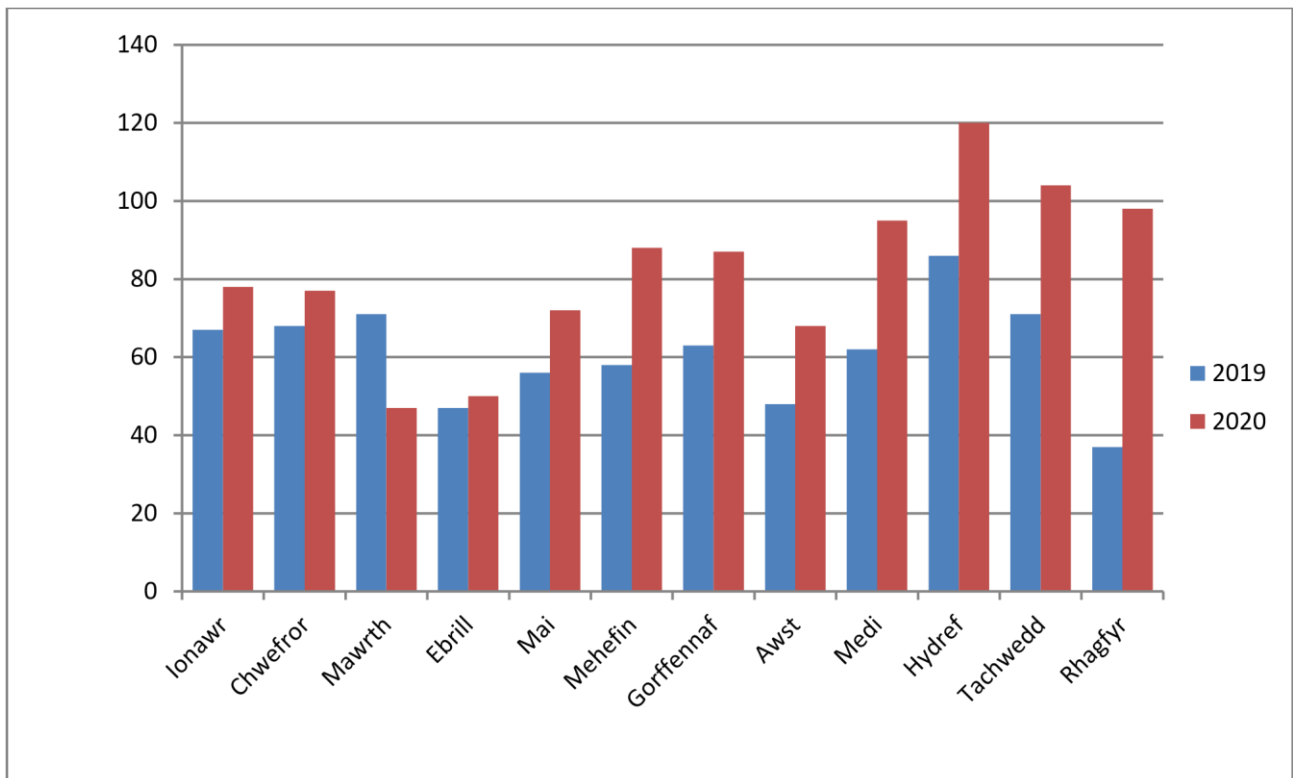
Ffigur 1: Cyfanswm nifer y ceisiadau am wybodaeth wedi'i chofnodi a ddaeth i law 2005-2021

Tabl 2: Nifer y ceisiadau am wybodaeth wedi'i chofnodi a ddaeth i law bob mis: 2020 a 2021

Mis	2020	% o'r Cyfanswm	2021	% o'r Cyfanswm
Ionawr	78	7.9%	109	9.6%
Chwefror	77	7.8%	117	10.3%
Mawrth	47	4.8%	77	6.8%
Ebrill	50	5.1%	62	5.5%
Mai	72	7.3%	66	5.8%
Mehefin	88	8.9%	103	9.1%
Gorffennaf	87	8.8%	76	6.7%
Awst	68	6.9%	98	8.7%
Medi	95	9.7%	77	6.8%
Hydref	120	12.2%	78	6.9%
Tachwedd	104	10.6%	85	7.5%
Rhagfyr	98	10.0%	183	16.2%
Cyfanswm	984	100%	1131	100%

Ffigur 2: Nifer y ceisiadau am wybodaeth wedi'i chofnodi a ddaeth i law bob mis: 2021 a 2022

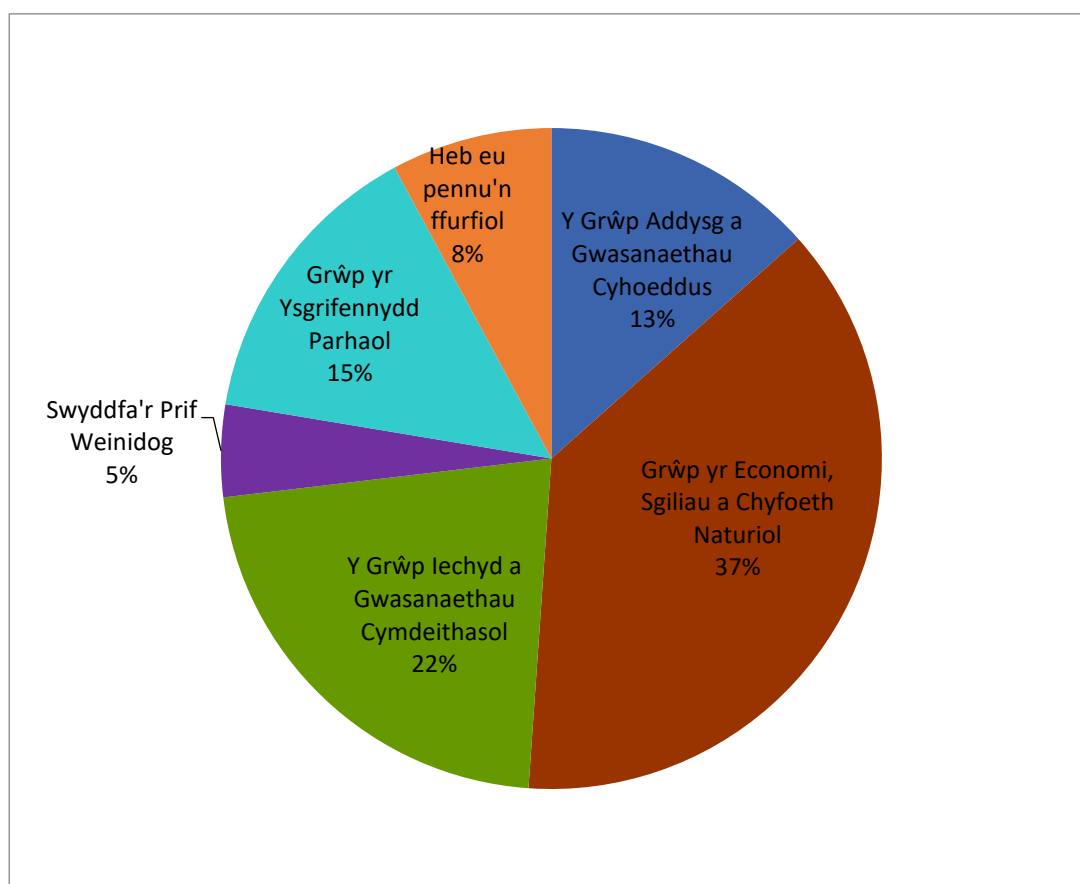

Yn Nhabl 3 ceir dadansoddiad yn ôl portffolio o nifer y ceisiadau am wybodaeth wedi'i chofnodi a ddaeth i law Llywodraeth Cymru yn ystod 2021.

Tabl 3: Nifer y ceisiadau a ddaeth i law yn ôl meysydd portffolio Llywodraeth Cymru yn ystod 2021

Maes / Grŵp Cyfarwyddwr Cyffredinol	2021 Nifer y Ceisiadau	% o'r Ceisiadau
Y Grŵp Addysg a Gwasanaethau Cyhoeddus	152	13.4%
Grŵp yr Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol	426	37.7%
Y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	249	22.0%
Swyddfa'r Prif Weinidog	51	4.5%
Grŵp yr Ysgrifennydd Parhaol	164	14.5%
Heb eu pennu'n ffurfiol ⁴	89	7.9%
Cyfanswm	1,131	100%

Ffigur 3: Nifer y ceisiadau a ddaeth i law yn ôl meysydd portffolio Llywodraeth Cymru yn ystod 2021

⁴ Nid oedd y ceisiadau hyn yn dod o fewn unrhyw faes grŵp penodol a'r Uned Hawliau Gwybodaeth fu'n ymdrin â nhw yn ganolog.

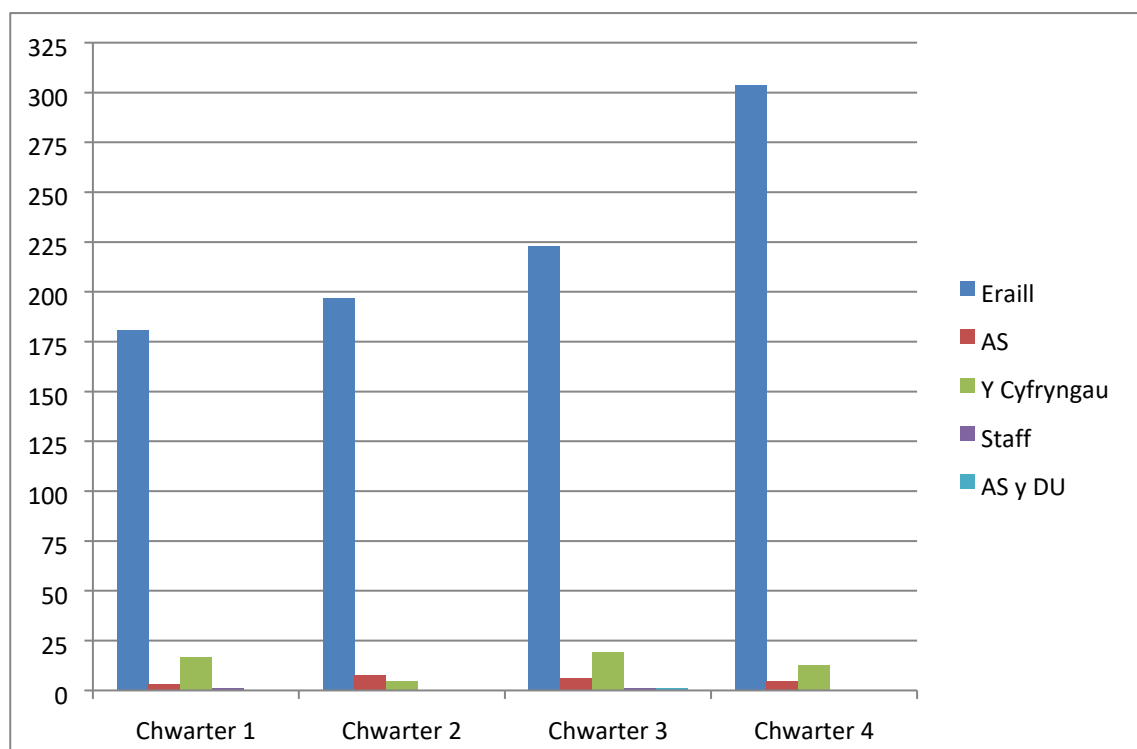
Categori'r Ceisydd:

Dros y flwyddyn, roedd ceisiadau gan Aelodau o'r Senedd (AS), y cyfryngau, staff ac Aelodau o Senedd y DU (AS y DU) yn cyfrif am 85 (7.5%) o'r 1,131 o geisiadau a ddaeth i law. Cofnodwyd y 1,046 o geisiadau sy'n weddill (sef 92.5% o'r holl geisiadau) o dan y categori 'Eraill'.

Tabl 4: Ceisiadau a ddaeth i law gan bob math o geisydd yn ystod bob chwarter yn 2021

	Eraill	AS	Y Cyfryngau	Staff	AS y DU
Chwarter 1	285	3	11	2	2
Chwarter 2	205	2	15	7	2
Chwarter 3	225	3	19	4	0
Chwarter 4	331	5	8	2	0
Cyfanswm 2021	1,046	13	53	16	4

Ffigur 4: Ceisiadau a ddaeth i law gan bob math o geisiwr yn ystod pob chwarter yn 2021

Prydlondeb yr Ymatebion:

Mae'r FOIA a'r EIR yn ei gwneud hi'n ofynnol i gyrff cyhoeddus ymateb fel arfer i geisiadau ysgrifenedig am wybodaeth o fewn 20 diwrnod gwaith ar ôl eu cael, heblaw am eithriadau cyfyngedig. Mae'r FOIA yn caniatáu estyniad rhesymol i'r terfyn amser o 20 diwrnod gwaith wrth ystyried esemptiad wedi'i bwysu a'i fesur yn ôl budd y cyhoedd ac mae'r EIR yn caniatáu estyniad o uchafswm o 20 diwrnod gwaith ychwanegol os yw'r cais yn gymhleth ac yn swmpus.

O'r 1,131 o geisiadau, roedd 1,130 wedi'u cwblhau (99.9%) ar adeg llunio'r adroddiad. O'r 1,130 o geisiadau a gwblhawyd, cafodd 932 (82.5%) eu cwblhau o fewn 20 diwrnod gwaith a chafodd 941 (83.3%) eu cwblhau o fewn y terfyn amser statudol⁵.

Mae tabl 5 isod yn dangos canran y ceisiadau a gwblhawyd o fewn y terfyn amser statudol gan Lywodraeth Cymru ers 2005⁶.

Tabl 5: Canran y ceisiadau a gwblhawyd o fewn y terfyn amser statudol 2005-2021

<u>Blwyddyn</u>	<u>% a gwblhawyd o fewn y terfyn amser statudol</u>
2005	63.3%
2006	64.2%
2007	81.0%
2008	86.2%
2009	82.1%
2010	74.6%
2011	83.0%
2012	89.0%
2013	90.1%
2014	91.0%
2015	86.6%
2016	84.7%
2017	83.5%
2018	89.7%
2019	89.2%
2020	79.8%
2021	83.3%

⁵ Mae'r terfyn amser statudol yn cynnwys ceisiadau a atebir naill ai o fewn 20 diwrnod gwaith neu o fewn terfyn amser estynedig a ganiateir.

⁶ Mae'r ffigurau ar gyfer 2005-2008 ychydig yn wahanol i'r rhai a gyhoeddwyd mewn adroddiadau cynharach oherwydd bod ceisiadau oedd yn agored wedi'u cwblhau ar ôl iddynt gael eu cyhoeddi.

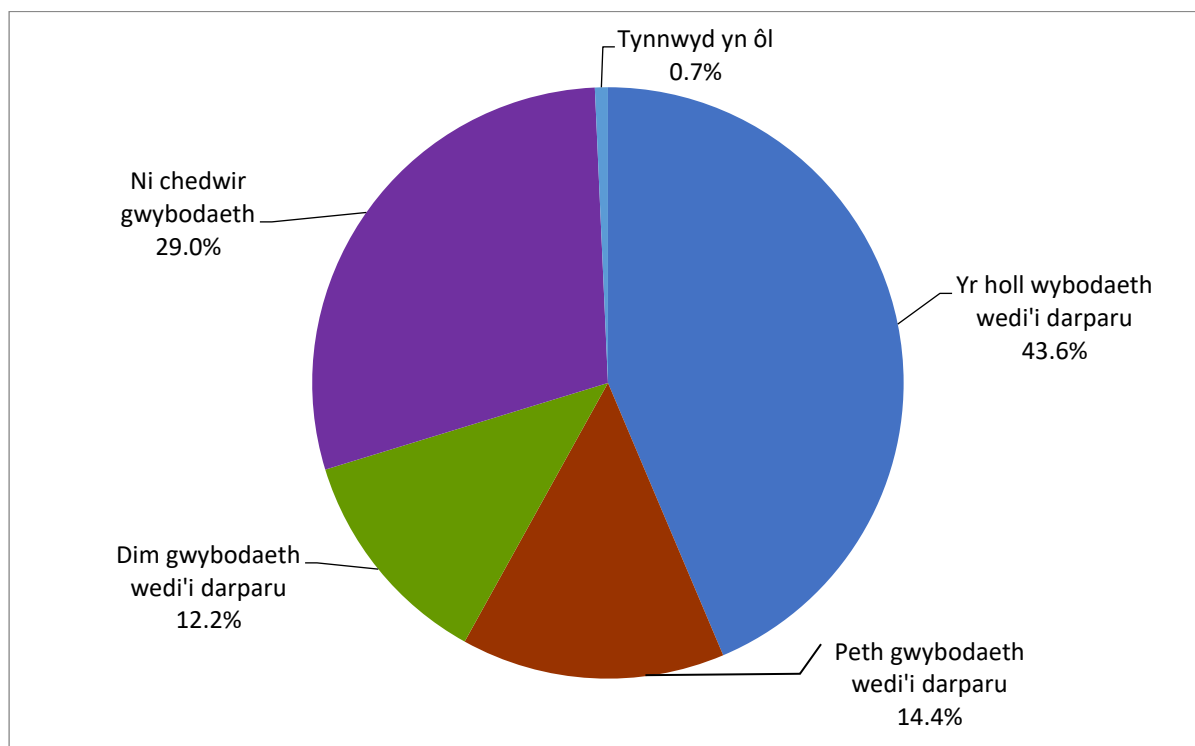
Canlyniadau'r Ceisiadau a Gwblhawyd:

Yn Nhablau 6a a 6b, ac yn Ffigurau 5a a 5b, dangosir nifer y ceisiadau a gwblhawyd gan Lywodraeth Cymru yn ystod 2020 a 2021 yn ôl categori cwblhau.

Tabl 6a: Nifer y ceisiadau wedi'u cwblhau yn ôl categori cwblhau yn ystod 2020 a 2021

Categori Cwblhau	2020	% o'r Cyfanswm	2021	% o'r Cyfanswm
Yr holl wybodaeth wedi'i darparu	487	49.8%	493	43.6%
Peth gwybodaeth wedi'i darparu	135	13.8%	163	14.4%
Dim gwybodaeth wedi'i darparu ⁷	136	13.9%	138	12.2%
Ni chedwir gwybodaeth	208	21.3%	328	29.0%
Tynnwyd yn ôl	12	1.2%	8	0.7%
Cyfanswm	978	100%	1,130	100%

Ffigur 5a: Nifer y ceisiadau a gwblhawyd yn ôl categori cwblhau yn ystod 2021

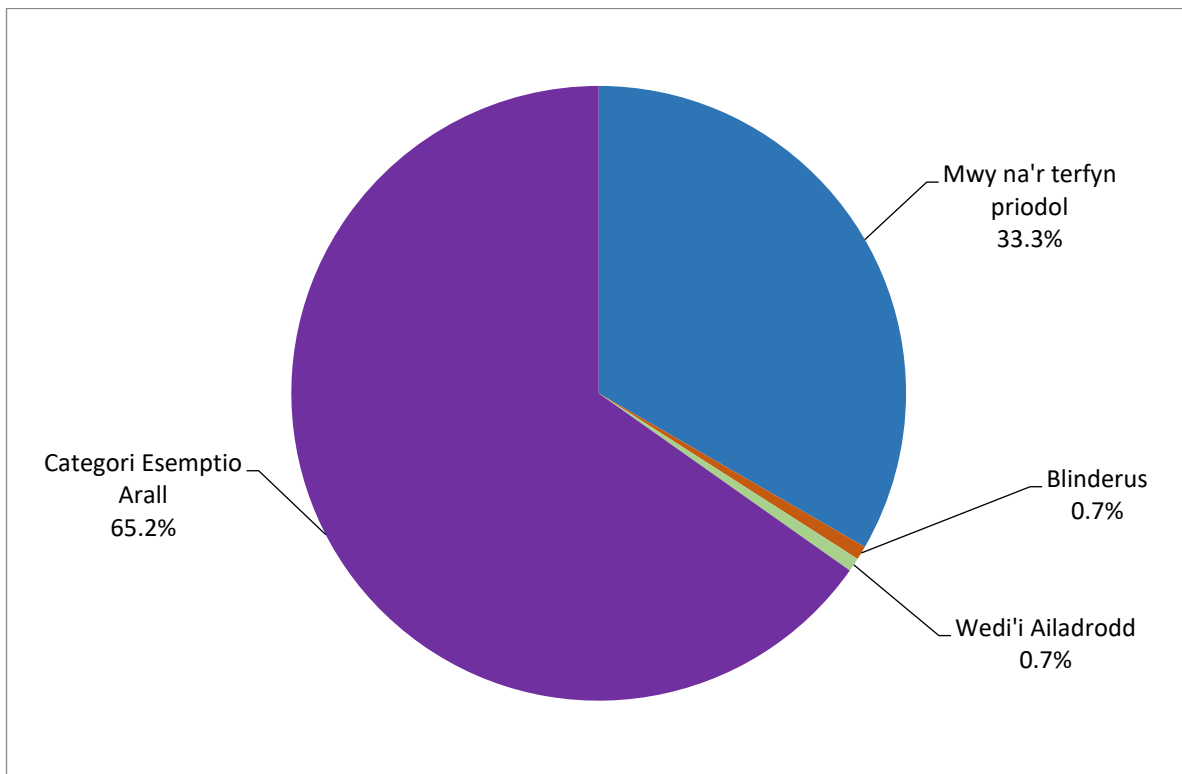

⁷ Mae'r categori 'Dim gwybodaeth wedi'i darparu' yn cynnwys gwybodaeth a ddaliwyd yn ôl yn llawn gan ddefnyddio un neu ragor o eithriadau, a'r ceisiadau hynny a wrthodwyd am eu bod yn fwy na'r terfyn priodol, ac am eu bod yn geisiadau blinderus neu wedi'u hailadrodd.

Tabl 6b: Nifer y ceisiadau 'Dim gwybodaeth wedi'i darparu' yn ôl categori esemptio yn ystod 2020 a 2021

Categori Cwblhau 'Dim gwybodaeth wedi'i darparu'	2020	% o'r Cyfanswm	2021	% o'r Cyfanswm
S12 Mwy na'r terfyn priodol	60	44.1%	46	33.3%
S14 Blinderus	0	0.0%	1	0.7%
S14 Wedi'i ailadrodd	2	1.5%	1	0.7%
Yr wybodaeth yn perthyn i gategori esemptio arall ⁸	74	54.4%	90	65.2%
Cyfanswm	136	100%	138	100%

Ffigur 5b: Nifer y ceisiadau 'Dim gwybodaeth wedi'i darparu' yn ôl categori esemptio yn ystod 2021

⁸ Mae hyn yn cynnwys ceisiadau lle na ddarparwyd unrhyw wybodaeth o gwbl, gan ddefnyddio un neu ragor o'r esemptiadau/eithriadau a restrir yn yr FOIA, EIR 2004 neu DPA ac eithrio a12 'cost cydymffurfio yn fwy na'r terfyn priodol' ac a14 'blinderus neu wedi'i ailadrodd'.

Defnydd o Esemptiadau ac Eithriadau:

O dan yr FOIA, ni all awdurdod cyhoeddus wrthod darparu gwybodaeth sydd ganddo y gofynnir amdani, oni bai bod y canlynol yn wir:

- ystyrir bod y cais yn un blinderus neu'n un sydd wedi'i ailadrodd;
- byddai'r gost o gydymffurfio yn fwy na'r 'terfyn priodol' (£600);
- ni thalwyd y ffi;
- mae'r wybodaeth yn perthyn i un neu ragor o'r categorïau esemptio/eithrio a restrir yn yr FOIA, EIR 2004 neu DPA 2018/GDPR y DU.

Mae Tabl 7 a Ffigur 6 yn rhoi manylion am yr esemptiadau a'r eithriadau a ddefnyddiwyd o leiaf ddeg gwaith gan Lywodraeth Cymru yn ystod 2021. Gellir gweld rhestr lawn o'r esemptiadau a'r eithriadau yn Atodiad A (nid yw'r ffigurau yn Nhabl 7 yn dangos nifer y ceisiadau y defnyddiwyd esemptiad a/neu eithriad mewn cysylltiad â nhw gan ei bod yn bosibl defnyddio mwy nag un esemptiad a/neu eithriad mewn cysylltiad â cheisiadau unigol).

Pan fo Llywodraeth Cymru wedi defnyddio esemptiadau a/neu eithriadau sydd ar gael i atal gwybodaeth, mae esboniadau llawn wedi'u darparu a'u cyhoeddi yn y Cofnod Datgeliadau y gellir ei weld ar wefan Llywodraeth Cymru:

<https://llyw.cymru/ymatebion-rhyddid-gwybodaeth>

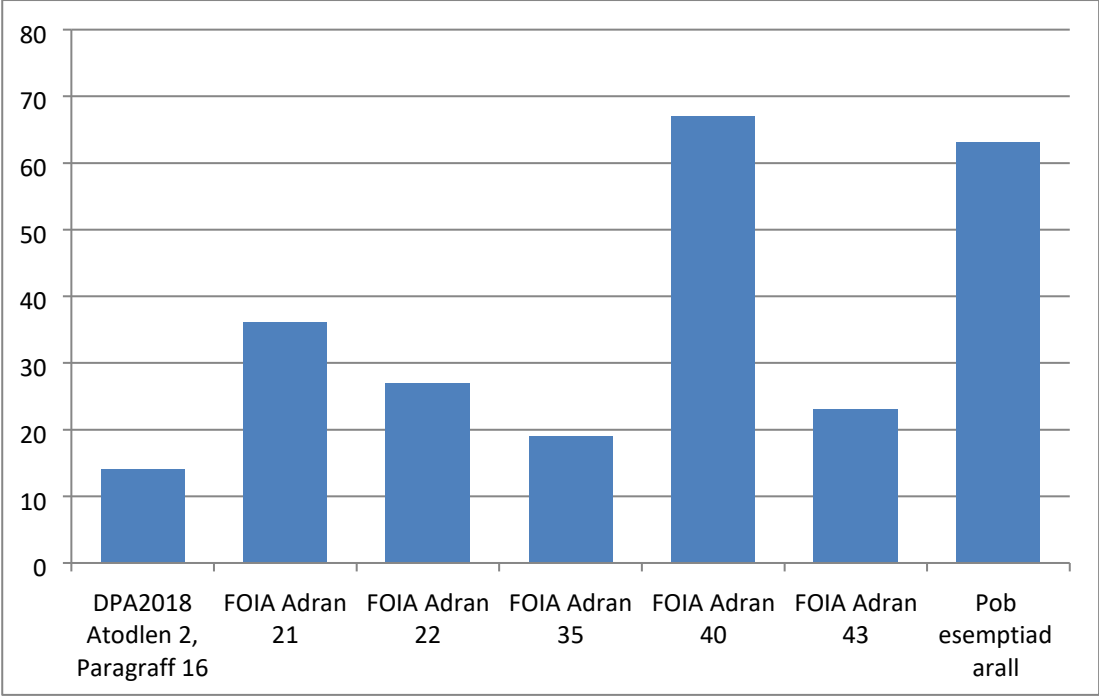
Yr esemptiadau a ddefnyddiwyd amlaf oedd bod yr wybodaeth ar gael i'r ceisydd drwy ddulliau eraill (FOIA Adran 21), i ddiogelu gwybodaeth bersonol (FOIA Adran 40) ac i ddiogelu data personol trydydd partïon (EIR Rheoliad 13).

Tabl 7: Defnydd o esemptiadau ac eithriadau yn ystod 2021

Deddf-Esemptiad ⁹	2021	% o'r Cyfanswm
DPA2018 Atodlen 2 Paragraff 16	17	5.9%
EIR Rheoliad 12(4)(b)	11	3.8%
EIR Rheoliad 12(4)(e)	10	3.5%
EIR Rheoliad 13	26	9.1%
FOIA Adran 21	63	22.0%
FOIA Adran 22	15	5.2%
FOIA Adran 40	60	20.9%
FOIA Adran 41	10	3.5%
FOIA Adran 43	25	8.7%
Pob esemptiad arall	50	17.4%
Cyfanswm	287	100%

⁹ Ceir disgrifiad o'r mater y mae pob esemptiad yn berthnasol iddo ar wefan y Comisiynydd Gwybodaeth: <https://ico.org.uk/for-organisations/guidance-index/freedom-of-information-and-environmental-informationregulations/>

Ffigur 6: Defnydd o esemptiadau ac eithriadau yn ystod 2021

Adolygiadau Mewnol:

Gall ceiswyr ofyn i Lywodraeth Cymru gynnal adolygiad mewnol: i) os nad ydynt yn cytuno â'r penderfyniad i atal yr holl wybodaeth y gofynnir amdani neu rywfaint ohoni; ii) os nad ymdriniwyd â'r cais o fewn 20 diwrnod gwaith; neu iii) os ydynt o'r farn y codwyd ffi ar gam.

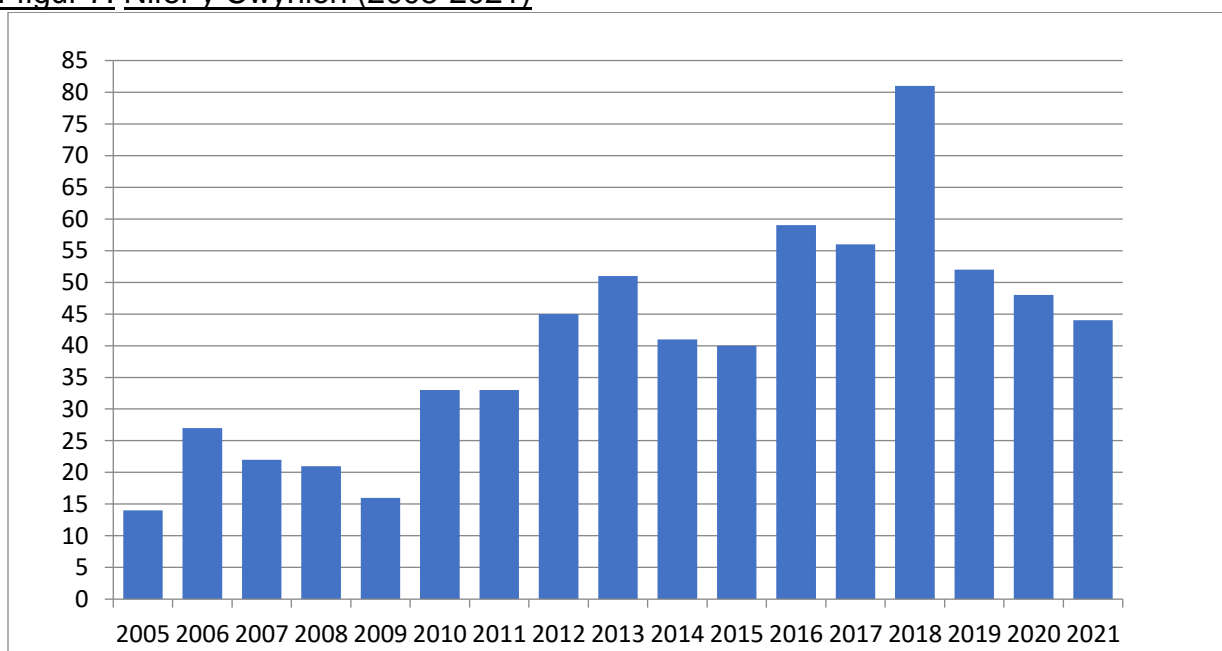
Cafodd Llywodraeth Cymru 44 o gwynion yn ystod 2021, sy'n cyfateb i 3.9% o'r ceisiadau. Roedd hyn yn ostyngiad o 8.3% o'i gymharu â 2020.

Tabl 8: Nifer y Cwynion (2005-2021)

Blwyddyn	Cyfanswm nifer y cwynion
2005	14
2006	27
2007	22
2008	21
2009	16
2010	33
2011	33
2012	45
2013	51
2014	41
2015	40
2016	59
2017	56
2018	81
2019	52
2020	48
2021	44

Ffynhonnell: Cofnodion a gedwir yn ganolog gan Uned Hawl i Wybodaeth, Llywodraeth Cymru

Ffigur 7: Nifer y Cwynion (2005-2021)

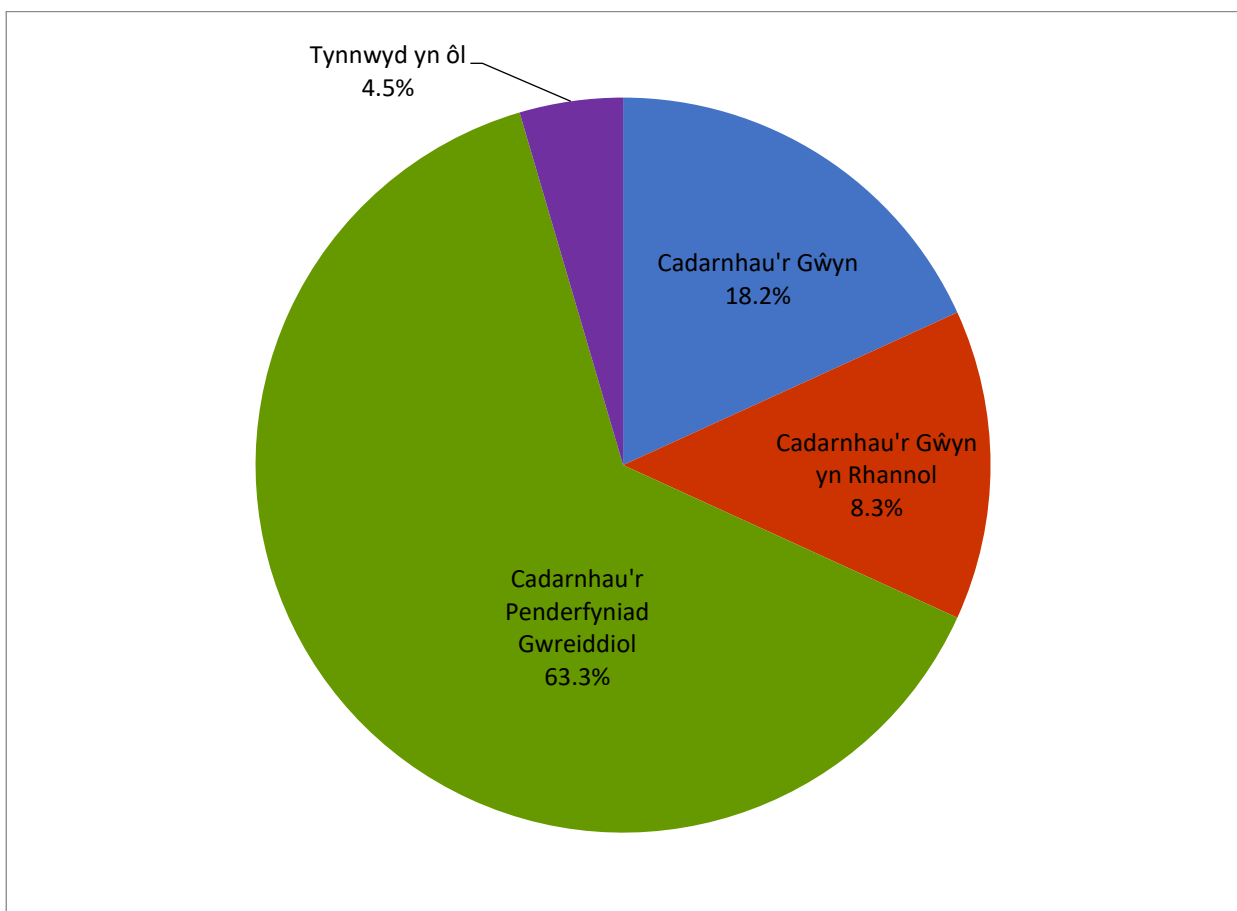
Tabl 9: Canlyniadau adolygiadau mewnol ar gyfer 2021

	Nifer	% o'r Cyfanswm
Cadarnhau'r gŵyn	8	18.2%
Cadarnhau'r gŵyn yn rhannol	6	13.6%
Cadarnhau'r penderfyniad gwreiddiol	28	63.6%
Tynnwyd yn ôl	2	4.5%
Cyfanswm	44	100%

Ffynhonnell: Cofnodion a gedwir yn ganolog gan Uned Hawl i Wybodaeth, Llywodraeth Cymru

O'r 44 o adolygiadau mewnol, cadarnhawyd y gŵyn mewn 8 achos, cadarnhawyd hi'n rhannol mewn 6 achos a chadarnhawyd y penderfyniad gwreiddiol mewn 28 o achosion. Tynnwyd 2 gŵyn yn ôl gan yr achwynydd.

Ffigur 8: Canlyniadau adolygiadau mewnol ar gyfer 2021.

Prydlondeb Adolygiadau Mewnol:

Nid oes unrhyw derfyn amser statudol ar gyfer cwblhau adolygiad mewnol. Fodd bynnag, mae'r Comisiynydd Gwybodaeth wedi cyhoeddi canllawiau sy'n nodi y dylid cwblhau adolygiad mewnol o fewn 20 diwrnod gwaith ac y gellir, mewn achosion eithriadol, estyn y terfyn amser i 40 diwrnod gwaith.

O'r 44 adolygiad mewnol, cwblhawyd 31 (70.5%) o fewn 20 diwrnod gwaith, cwblhawyd 11 (25.0%) o fewn 21 i 40 diwrnod gwaith a chymerodd 2 (5%) fwy na 40 diwrnod gwaith.

Apeliadau i'r Comisiynydd Gwybodaeth:

Os nad yw ceisydd yn fodlon ag ymateb Llywodraeth Cymru, gall gwyno i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, sef rheoleiddiwr annibynnol awdurdodau cyhoeddus o ran ymdrin â cheisiadau am wybodaeth. Ar ôl cael cwyn, bydd Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yn penderfynu a ddylid ymchwilio a gall yn ddiweddarach roi Hysbysiad o Benderfyniad. Hysbysiad o Benderfyniad yw barn derfynol Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth ar ba un a yw'r awdurdod cyhoeddus wedi cydymffurfio â'r FOIA neu'r EIR, a pha gamau unioni (os o gwbl) y mae angen eu cymryd. Ni fydd pob ymchwiliad yn arwain at Hysbysiad o Benderfyniad. Datrysir rhai ymchwiliadau yn anffurfiol.

Yn 2021, ymchwiliodd Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth i 11 o gwynion¹⁰ (1.0% o'r ceisiadau). O'r 11 ymchwiliad a gwblhawyd, rhoddwyd 6 hysbysiad o benderfyniad. Roedd angen i Lywodraeth Cymru weithredu ymhellach ar 2 o'r hysbysiadau o benderfyniad.

Apeliadau i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf (Hawl i Wybodaeth):

Mae'r Tribiwnlys Haen Gyntaf (Hawl i Wybodaeth) yn gwrando ar apeliadau yn erbyn Hysbysiadau o Benderfyniadau a roddir gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth. Yn ystod 2021, nid oedd unrhyw Hysbysiadau o Benderfyniad gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yn destun apêl i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf.

---

¹⁰ Diffinnir cwyn i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth fel ymchwiliad swyddogol sydd wedi arwain at Hysbysiad o Benderfyniad gan y Swyddfa neu sydd wedi'i ddatrys fel arall ganddi.

Atodiad A: Defnydd o esemptiadau ac eithriadau yn ystod 2021

Fel yr amlinellir yn yr adroddiad, nid yw'r ffigurau isod yn dangos nifer y ceisiadau y defnyddiwyd esemptiad a/neu eithriad mewn cysylltiad â nhw gan fod modd defnyddio mwy nag un esemptiad a/neu eithriad mewn cysylltiad â cheisiadau unigol.

Deddf - Esemptiad	2020	% o'r Cyfanswm
DPA2018 Atodlen 2 Paragraff 2 – Trosedd a threthi	1	0.3%
DPA2018 Atodlen 2 Paragraff 16 – Diogelu hawliau pobl eraill	17	5.9%
DPA2018 Atodlen 2 Paragraff 19 – Braint broffesiynol gyfreithiol	7	2.4%
EIR 12(4)(b) – Y cais yn amlwg yn afresymol	11	3.8%
EIR 12(4)(c) – Y cais wedi'i lunio mewn modd rhy gyffredinol	1	0.3%
EIR 12(4)(d) – Deunydd sy'n dal wrthi'n cael ei gwblhau	7	2.4%
EIR 12(4)(e) – Deunydd cyfathrebu mewnol	10	3.5%
EIR 12(5)(a) – Cysylltiadau rhyngwladol	1	0.3%
EIR 12(5)(b) – Cwrs cyfiawnder, treial teg, ymchwiliad troseddol neu ymchwiliad disgyblu	4	1.4%
EIR 12(5)(c) – Hawliau eiddo deallusol	1	0.3%
EIR 12(5)(e) – Cyfrinachedd gwybodaeth fasnachol neu ddiwydiannol lle darperir cyfrinachedd yn ôl y gyfraith i ddiogelu buddiant masnachol cyfreithlon	2	0.7%
EIR 12(5)(f) – Buddiannau'r person a ddarparodd wybodaeth i'r awdurdod cyhoeddus	1	0.3%
EIR 13 – Data personol trydydd partion	26	9.1%
FOIA Adran 21 – Gwybodaeth sydd ar gael i'r ceisydd drwy ddulliau eraill	63	22.0%
FOIA Adran 22 – Gwybodaeth y bwriedir ei chyhoeddi yn y dyfodol	15	5.2%
FOIA Adran 28 – Cysylltiadau o fewn y Deyrnas Unedig	3	1.0%
FOIA Adran 29 – Yr economi	5	1.7%
FOIA Adran 31 – Gorfodi'r gyfraith	1	0.3%
FOIA Adran 35 – Ffurio polisi'r llywodraeth	6	2.1%
FOIA Adran 36 – Cynnal materion cyhoeddus yn effeithiol	3	1.0%
FOIA Adran 37 – Cyfathrebiadau â'i Mawrhydi	1	0.3%
FOIA Adran 38 – Iechyd a diogelwch	1	0.3%
FOIA Adran 40 – Gwybodaeth bersonol	60	20.9%
FOIA Adran 41 – Gwybodaeth a ddarparwyd yn gyfrinachol	10	3.5%
FOIA Adran 42 – Braint broffesiynol gyfreithiol	3	1.0%
FOIA Adran 43 – Buddiannau masnachol	25	8.7%
GDPR y DU Erthygl 12(5)(b) – Yn amlwg yn ddi-sail neu'n ormodol	2	0.7%
Cyfanswm	287	100%